

Sequentes tercium et quartum Esdre li-
bros utcumq; de canone non sunt exposto-
res ordinarij intactos reliquerunt.

Tercius esdre. Capitulu primu.

Fecit iosias

pascha in hierosolimis dno: et immolauit pha-
se quadecima luna pri-
mi mensis: statuens sa-
cerdotes per vices dieru stolis amictos i te-
plo domini. Et dixit leuitis sacris seruis isra-
el: vt sanctificarent se dno in positone sancte
arce domini in domo quam edificauit salo-
mon filius dauid rex. Non erit vobis tolle-
re super humeros eaz. Et nunc deseruite do-
mino vestro: et curam agite getis illius isra-
el ex parte scdm pagos et tribus vestras. scdz
scriptura dauid regis israel. et scdm magnifi-
centiam salomonis filij eius: omnes in tem-
plo: et scdm particulam principatus paternam ve-
stram eozu qui stant in cōspectu fratru filiozu
israel. Immolate pascha: et sacrificia parate
fratribus vestris: et facite scdm pceptu domi-
ni quod datum est moysi. Et donauit iosias
in plebe que inuenta est: ouiu agnozū. et hedo-
rum. et caprarū. triginta milia. vitulos tria mi-
lia. Dec de regalibus data sunt scdm promif-
sione populo: et sacerdotib; in pascha: oues
numero duomilia: ac vituli centz. Et iecho-
nias et semeias et nathanabel fratres et asabi-
as et oziel et coraba in phase. oues quinq; mi-
lia: vitulos quingetos. Et cum hec fierent ele-
ganter: steterunt sacerdotes et leuite habentes
azima per tribus. Et scdm partes principatū
patru i cōspectu populi offerebant domio:
scdm ea que in libro moysi scripta sunt. Et af-
sauerunt phase igni prout oportebat: et hosti-
as coterunt in emolis et in ollis cum beniuo-
lentia. Et attulerunt omnibus qui erant ex ple-
be: et post hec parauerunt sibi et sacerdotibus
Sacerdotes em offerebant adipēs vsq; duz
finita esset hora: et leuite parauerunt sibi et fra-
tribus suis filijs aaron. Et sacrificatores fi-
lij asaph erant per ordinē: scdm pceptuz da-
uid. Et asaph et zacharias et ieddim q erat
a rege: et ostiarij p singulas ianuas: ita q non
puaricaret vnusquisq; suam. Fratres enim
illozū parauerunt illis. Et consummata sunt
q pertinebat ad sacrificiu dñi. In illa die ege-
runt phase: et offerbat hostias super domi-
ni sacrificium scdm pceptuz regis iosie. Et
egerunt filij israel qui inuenti sunt in tempore
illo phase: et diem festi azimozū per dies sep-
tem. Et non ē celebratū phase tale in israel a
temporibus samuel prophete: et omnes re-
ges israel non celebrauerunt tale pascha qua-
le egit iosias et sacerdotes et leuite et iudei et
omnis israel: qui inuenti sunt in commora-
tōe hierosolimis. Octauodecimo āno regnā-
te iosia celebratum est phase. Et directa sunt

opera iosie i cōspectu dñi sui in corde pleno
metuentia: et que circa illum quidē conscrip-
ta sunt in pristinis temporibus de eis q pec-
cauerūt quiq; irreligiosi fuerunt in dñm p oi-
gente: et qui non quesierūt verba domini su-
per israel. Et post omnē actum hūc iosie: ascē-
dit pharao rex egipti veniens i charchamis
ab itinere super eufratē: et exijt in obuiam illi
us iosias. Et misit rex egipti ad iosiam: dicēs
Quid mihi et tibi est rex iude? Non sum mis-
sus a domino vt pugnem cōtra te. Super eu-
fraten em bellum meū est. Festinans descen-
de. Et nō ē reuersus iosias super curru: sed
expugnare eum conabatur: nō attendens ver-
bum prophete ex ore dñi: sed cōstituit ad eū
bellum in campo mageddo. Et descenderunt
principes ad regem iosiam. Et dixit rex pue-
ris suis. Amouete me a pzelio. Infirmatus
sum em valde. Et statim amouerunt eū pue-
ri ipsius de acie. Et ascēdit super currū secū-
darium suum: et perueniens hierosolimaz vi-
ta functus est: et sepultus ē in paterno sepul-
cro. Et in tota iudea lugebant iosiam: et qui
presidebant cum vxoribus lamentabant eū
vsq; in hunc diem. et datum est hoc fieri sem-
per in omne genus israel. Dec autēz prescri-
pta sunt in libro historiarum regum iude. et
singula gesta actus iosie et eius gloria: et intel-
lectus eius in lege domini: queq; gesta sunt
ab eo: et que nō: scripta sunt in libro reguz is-
rael et iude. Et assumptes qui erant ex gen-
te iechoniam filium iosie. constituerunt regē
pro iosia patre suo: cum esset annozum trigin-
tarium: et regnauit super israel mensibus tri-
bus. Et amouit euz rex egipti ne regnaret in
hierosolimis. Et mulcauit gentēz argenti ta-
lenta centum: et auri talentum vnum. Et con-
stituit rex egipti ioachim fratrem ipsius regē
iude et hierusalem: et alligauit magistratus io-
achim et zaracelem fratrem suum: et apphen-
dens reduxit in egiptum. Annozum erat ioa-
chim viginti quinq; euz regnare cepisset i ter-
ra iuda et hierusalem: et fecit malum in cōspe-
ctu domini. Post hunc autēz ascēdit nabu-
chodonosor rex babilonis et alligans cum i
areolo vinculo perduxit in babiloniam: et sa-
cra vasa domini accepit nabuchodonosor. et
tulit: et cōsecrauit in templo suo in babilonia
Nam de immundicia illius et irreligiositate
scriptum est in libro temporū regū. Et regna-
uit ioachim filius eius pro eo. Cum autēz
constitutus est: erat annozum octo. Regna-
uit autēz menses tres: et dies decem in hie-
rusalem: et fecit malum in conspectu domini:
Et post annū mittens nabuchodonosor trās-
migravit eum in babilonia simul cum sacris
vasis domini: et constituit sedechiam regem
iuda et hierusalem cum esset annozum viginti
vnius. Regnauit autēz annis vndecim. Et
fecit malum in conspectu domini. et nō ē veri-
tus a verbis que dicta sunt ab hieremia pro-
pheta ex ore domini: et adiuratus a rege na-
buchodonosor piurans discessit: et indurata

ceruice sua et corde suo transgressus est legitima domini dei israel. Et duces populi domini multa inique gesserunt: et imple egerunt super omnes imundicias gentium: et polluerunt templum domini quod sanctum erat in hierosolimis. Et misit deus patrum ipsorum per angelum suum reuocare eos propter quod parceret illis et tabernaculo suo. Ipsi vero subsannabant in angelis suis: et qua die locutus est dominus erant illudentes prophetis eius. Qui usque ad iracundiam concitatus est: super gentem suam propter irreligiositatem suam: et precepit ascendere reges chaldeorum. Ipsi occiderunt iuvenes eorum in gladio: in circumitu sancti templi eorum: et non pepererunt iuueni et seni et virgini: et adolescenti: sed omnes traditi sunt in manus ipsorum et omnia sacra vasa domini: et regales apothecas resumptes tulerunt in babiloniam: et incenderunt domum domini: et demolierunt muros hierusalem: et turres eius incenderunt in igne. Et consummaverunt omnia honorifica eius: et ad nihilum redegerunt: et reliquos a gladio duxerunt in babilonem. Et erant serui illius usque dum regnarent perse: in repletionem verbi domini in ore hieremie: quousque benigne ageret fra sabbata sua. Domini tempore desertionis sue sabbatizavit in amplificatione annorum septuaginta septem.

Regnante cyro rege persarum in consummatione verbi domini in ore hieremie. suscitavit dominus spiritum cyri regis persarum: et predicavit in toto regno suo simul per scripturam: dicens. Pec dicit cyrus rex persarum. De constituit regem orbi terrarum dominus israel dominus excelsus: et significavit mihi edificare domum sibi in hierusalem que est in iudea. Si quis est ex genere vestro: dominus ipse ascendat cum eo in hierusalem: Quotquot ergo circa loca habitant adiuvent eos qui sunt in loco ipso in auro et argento in donationibus cum equis et iumentis: cumque aliis que secundum vota apponuntur in edem domini que est in hierusalem. Et stantes principes tribuum pagorum et iudee ex tribu beniamin: et sacerdotes et levite quos excitavit dominus ascendere et edificare domum domini que est in hierusalem: et qui erant in circumitu eorum adiuverunt in omni auro et argento eius: et iumentis et votis que pluribus: multum quoque sensus excitatus est. Et cyrus rex protulit vasa sacra domini que transtulit nabuchodonosor rex babilonis ex hierusalem: et consecravit ea ydolo suo. Et profertens ea cyrus rex persarum tradidit mitridato qui erat super thesauros ipsius. Per hunc autem tradita sunt salmanasor p[ro]fid: iudee duorum aurez hic numerus. Libatoria argentea: duo milia quadrigenta: athisce argentea triginta. phiale auree triginta: itez argentea duo milia quadrigenta: et alia vasa mille. Omnia autem vasa aurea et argentea quinq[ue] mi-

lia octingenta sexaginta. Et enumerata sunt salmanasor filius cum his qui ex captivitate babilonie venerat in hierosolimam. In artaxerxis autem regis persarum temporibus scripte sunt ei de his qui inhabitant in iudea et hierusalem. balsamus et mitridatus et sabellus et rathimus balthemus samelius scriba: et reliqui inhabitantes in samaria: et ceteris locis subiectam epistolam regi artaxerxi. Domine pueri tui rathimus ab accidentibus: et sabellus scriba: et reliqui curie tue iudices in celestiriam et phenicez. Et nunc notum sit domino regi: quoniam iudei qui ascenderunt a vobis ad nos venientes in hierusalem civitates refugam et pessimam. edificant furnos eius et statuerunt muros: et templum suscitant. quod si civitas ista et muri summam fuerint: non tantum tributa non sustinebunt pendere: sed etiam regibus resistent. Et quia id agit circa templum: recte haberi arbitrati sumus non despicere hoc ipsum: sed notum facere domino regi ut si videbit rex: queratur in libris patrum tuorum et inveniet in ammonitionibus scripta de his: scies quoniam civitas ista fuit refuga: et reges et civitates concutiens: et iudei refuge et prelia committentes in ea ab eterno: ob quam causam civitas ista deserta est. Nunc ergo notum facimus domine regi: quoniam si civitas hec edificata fuerit: et huius muri erecti fuerint: descensus tibi non erit in celestiriam et phenice. Tunc scripsit rex rathimo qui scribebat accidentibus et balthimo et sabellio scribe et ceteris constitutis et inhabitantibus in syria et phenice ea que subiecta sunt. Legi epistolam quam misistis michi. Precepi ergo inquiri: et invenit est. quoniam civitas ista est ab evo regibus resistens: et hoies refuge et prelia in ea efficientes: et reges fortissimi erant in hierusalem dominantes et tributa exigentes a celestiria et phenice. Nunc ergo precepi prohibere homines illos edificare civitatem: et prohibere ne quid ultra hec fiat: sed nec procedant in plurimum: ex quo sunt malicie: ita ut regibus molestia importetur. Tunc recitatis his que a rege artaxerxe scripta fuerant rathimus et sabellius scriba: et qui cum his constituti erant iugentes festinanter venerunt in hierusalem: cum equitatu et turba et agmine: ceperuntque edificantes prohibere. Et vacabant ab edificatione templi in hierusalem usque secundo anno regni dario regis persarum.

Rex darius fecit cenam magnam omnibus vernaculis suis: et omnibus magistratibus medie et persidis et omnibus purpuratis: et pretoribus: et consilibus: et prefectis sub illo ab india usque ad ethiopiā centum viginis septem provinciarum. Et cum manducassent et bibissent et satiati reverterentur tunc darius rex ascendit in cubiculo suo: et dormiit et experges factus est. Tunc illi tres iuvenes corporis custodes: qui custodiebant

Tincho. dicere: qui dicitur o viri: num precellunt bonum mare obtinent: et oia que sunt super omnia precellit: et dominus ne quodcumque dixerit illis: non illos ad bellatores: vadentes et muros et turres. Iugiter regis verbum non preterissent: afferunt regi omnia quecumque. Similiter et alij omnes: tunc nec pugnant: sed collati cum fuerint metes afferunt se vni soli si dixerit o viri: remitte: remitte: mitti: dixerit extermiate: edificate: edificat: dixerit dixerit plantate: plantate: virtutes cum obaudiere: cumbit et bibit et dormit. que in circumitu eum: et si

corpore regis: dixerunt alter alteri. **D**icamus unusquisque nostrum sermonem qui precellat: et cuiuscumque apparuerit sermo sapientior alter: dabit illi rex darius dona magna purpura cooperiri: et in auro bibere: et super aurum dormire: et currum aureo freno: et cydarim byssinam: et torquem circa collum: et secundo loco sedebitur a dario propter sapientiam suam: et cognatus darii vocabitur. **T**unc scribentes singuli suorum verbum significauerunt: et posuerunt subter nical darii regis: et dixerunt. **N**umquid surrexerit rex dabitur illi scripta nostra: et quodcumque iudicauerit rex e tribus: et magistratus perfidias quam verbum eius sapientius est: ipsi dabitur victoria sicut scriptum est. **U**nus scripsit. **F**orte est vinum. **A**lius scripsit fortior est rex. **T**ercius scripsit: fortiores sunt mulieres: super omnia autem vincit veritas. **E**t cum surrexisset rex accesserunt scripta sua: et dedit illi: et legit. **E**t mitens vocavit omnes magistratus plebem: et medos: et purpuratos: et pretores: et prefectos: et sederunt in concilio: et lecta sunt scripta coram ipsis. **E**t dixit. **V**ocate adolescentes: et ipsi indicabunt verba sua. **E**t vocati sunt et introierunt. **E**t dixit illis. **I**ndicate nobis de his que scripta sunt. **E**t cepit prior qui dixerat de fortitudine vini: et dixit. **V**iri: quod preualet vinum omnibus hominibus qui bibunt illud. **S**educit mentem. **I**temque regis et orphanum facit mentem vanam. **I**tem serui ac liberi pauperis ac diuitis: et omnem mentem conuertit in securitatem et iocunditatem: et non meminit omnem tristitiam et debitum: et omnia precordia facit honesta: et non meminit reges nec magistratum: et omnia per talenta loqui facit. **E**t non meminerunt cum biberunt amicitiam nec fraternitatem: sed non multum post: sumunt gladios: et cum a viro meruerit et surrexerit non meminerunt que gesserunt. **Q**uiri: num precellit vinum? **Q**uis sic cogitat facere: et tacuit hoc dicto.

E III.
Et inchoauit sequens dicere: qui dixit de fortitudine regis o viri: num precellunt homines: qui terram et mare obtinent: et omnia que in eis sunt? **R**ex autem super omnia precellit: et dominatur eorum: et omne quodcumque dixerit illis: faciunt. **E**t si miserit illos ad bellatores: vadunt et demolunt montes et muros et turre. **I**ugulantur et iugulantur et regis verbum non pretereunt. **N**am si vicerit asserunt regi omnia quecumque predati fuerint. **S**imiliter et alij omnes: quotquot non militant nec pugnant: sed colunt terram: rursus cum fuerint metetes asserunt tributa regi: **E**t ipse vnus solus si dixerit occidite: occidunt: dixerit remittite: remittunt: dixerit percutite: percutiunt: dixerit exterminate: exterminant: dixerit edificate: edificat: dixerit excidite: excidunt: dixerit plantate: plantat: et omnis plebs et virtutes eum obaudiunt: et super hoc ipse recumbit et bibit et dormit. **D**i autem custodiunt in circumitu eum: et non possunt ire singuli

et facere opa sua: sed in dicto obaudiētes sunt ei. **V**iri: quomodo non precellit rex qui sic difamatur? **E**t tacuit. **T**ercius qui dixerat de mulieribus et veritate: hoc est zozobabel: cepit loqui. **V**iri: non magnus rex: et multi homines nec vinum precellit. **Q**uis est ergo qui dominat eorum? **N**onne mulieres genuerunt regem et omnem populum qui dominat mari et terre: et ex illis nati sunt: et ipse educauerunt eos qui plantauerunt vineas: ex quibus vinum fit? **E**t ipse faciunt stolas omnium hominum: et ipse faciunt gloriam hominibus: et non possunt homines separari a mulieribus. **S**i congregauerint aurum et argentum: et omnem rem speciosam: et viderint mulierem vnam bono habitu et bona specie: omnia hec relinquentes in eam intendunt: et aperto ore respiciunt: et eam magis alliciunt quam aurum et argentum: et omnem rem preciosam. **D**omo patrem suum relinquit qui enutrit illum: et suam regionem et ad mulierem se coniungit: **E**t cum muliere remittit animam: et neque patrem meminit: neque matrem neque regionem. **E**t hinc oportet vos scire: quoniam mulieres dominantur vestri: **N**onne doletis? **E**t accipit homo gladium suum: et vadit in vias facere furta: et homicidia et mare nauigare et flumina et leonem videt: et in tenebris ingreditur: et cum furtum fecerit et fraudes et rapinas: amabili sue affert: **E**t iterum diligit homo uxorem suam magis quam patrem aut matrem. **E**t multi dementes facti sunt propter uxores suas: et serui facti sunt propter illas: et multi perierunt et iugulati sunt: et peccauerunt propter mulieres. **E**t nunc credite mihi quia magnus est rex in potestate sua quoniam omnes regiones verentur tegeri eum. **U**idebam tamen apem filiam bezacis mirifici concubinam regis sedentem iuxta regem ad dexteram: et auferentem dyadema de capite eius: et imponentem sibi: et palmis cedebat regem de sinistra manu. **E**t super hoc aperto ore intuebatur eam: et si arriserit ei ridet: nam si indigna fuerit ei blandit: donec reconciliet in gratiam. **Q**uiri: cur non sunt fortiores mulieres? **M**agna est terra: et excelsum est celum: quoniam ista agunt. **E**t tunc rex et purpurati intuebantur alterutrum. **E**t inchoauit loqui de veritate. **Q**uiri: nonne fortes sunt mulieres. **M**agna est terra et excelsum est celum: et velox cursus solis conuertit in giro celum in locum suum in vna die. **N**onne magnificus est qui hec facit? **E**t veritas magna: et fortior pre omnibus. **D**is ira veritatem inuocat: celum etiam ipsam benedicit: et omnia opera mouentur et tremunt ea: et non est cum ea quicquam iniquum. **V**inum iniquum: iniquus rex: inique mulieres. **I**niqui omnes filij hominum: et iniqua illorum omnia opera: et non est in ipsis veritas. **E**t in sua iniquitate peribunt: et veritas manet et inualescit in eternum et viuunt et obuiant in secula seculorum. **N**ec est apud eas accipere personas: neque differentias: sed quoniam iusta sunt facit omnibus: iniustis ac malignis: et omnes benignant in operibus eius. **E**t non est i

iudicio et iniquū. sed fortitudo et regnum et potestas et maiestas oim euoz. **B**enedictus deus veritatis. **E**t desijt loquedo. **E**t omnes populi clamauerūt et dixerūt: **M**agna ē veritas et p̄ualet. **T**ūc rex ait illi. **P**ete si qd vis amplius q̄ q̄ scripta sūt. et dabo tibi scdm q̄ iuentus es sapiētior proxis. et proxim⁹ mibi sedebis. et p̄gnat⁹ meus vocaberis. **T**ūc ait regi. **D**emor esto voti tui qd̄ vouisti edificare hierl̄m i die qua regnū accepisti. et oia vasa que accepta sūt ex hierl̄m remittere: q̄ separauit cyrus qm̄ mactauit babiloniā. et voluit remittere ea ibi. et tu vouisti edificare tēplū qd̄ incēderūt idumei qm̄ exteriatā ē iudea a chaldeis. **E**t nunc hoc ē qd̄ postulo dñe: et quod peto hoc ē maiestas a te: postulo vt facias votum qd̄ vouisti regi celi ex ore tuo. **T**unc surgens darius rex osculatus ē illum. et scripsit epistolaz ad omnes disp̄satores et p̄fectos et purpuratos vt deducerēt eū. et eos qui cum illo erant. omnes ascendētes edificare hierusalem. **E**t oibus p̄fectis q̄ erant in syriaz p̄henice et libano scripsit epl̄as: vt traherēt ligna cedrina a libano in hierl̄m: vt edificarēt cum eis ciuitates. **E**t scripsit oibus iudeis q̄ ascēdebant a regno in iudeā pro libertate: omnē potentem et magistratū et p̄fectūz nō supuenire ad ianuā ipsorū. et omnē regioneꝝ quā obtinuerant esse immunem eis: et idumei relinquere castella que obtinent iudeozum: et in structurā templi dare per singulos annos talenta viginti vsq̄ dum edificaret: et super sacrarium holocaustomata hostilare quotidie sicut habent p̄ceptum: alia talenta decē offerre per singulos annos: et omnibus qui procedunt a babilonia condere ciuitates vt esset libertas tam ip̄is q̄ filiis eozum: et omnibus sacerdotibus qui p̄cedūt. **S**cripsit autē et quantitatem: et sacrā stolaz iussit dari in qua deseruirent: et leuitis scripsit dare p̄cepta vsq̄ in diem qua cōsummabit domus: et hierusalem extruct. et omnibus custodientibus ciuitatem scripsit dare eis sorres et stipendia. **E**t dimisit omnia vasa q̄ separauerat cyrus a babilonia: et omnia quecūq̄ dixit cyrus et ipse p̄cepit fieri. et mitti hierusalem. **E**t cum processisset ille adolescens: eleuans faciem in hierusalem: benedixit regem celi. et dixit. **A**bs te est victoria: et abs te est sapientia et claritas. **E**t ego seruus tuus sum. **B**enedictus es qui dedisti michi sapientiaz: et tibi confitebor dñe deus pat̄z nostrorū. **E**t accepit epl̄as. et p̄fectus ē i babilonia. **E**t venit et nunciavit fratribus suis oibus qui fuerūt in babilonia et bñdixerunt deum pat̄z suorū. qm̄ dedit illi remissioꝝ et refrigeriū. vt ascēderent et edificarēt hierl̄m: et tēplūz vbi noiatuz ē nomē ei⁹ in ipso. et exultauerunt euz musicis et leticia diebus septem.

D . . . v.
Dist hec autem electi sunt vt ascēderēt p̄cipes pa-

gorūz p̄ domos et rēbus suas: et vxores illorū et filij et filie eorū et serui et ancille ipsorū: et pecora illorū. **E**t darius rex misit vna euz eif equites mille donec deducerēt eos in hierl̄m euz pace et euz musicis et euz tympanis et tybijs. et oēs fratres erāt ludentes: et fecit eos ascēdere simul cum eis. **E**t hec sunt nomina virorū q̄ ascēderūt p̄ pagos suos in tribus et i partē p̄cipatus ipsorū. **S**acerdotes. filij finees. filij aaron: hiesus filius iosedech: ioabhi: filius zorobabel: filij salathiel de domo dauid. ex progenie phares. tribu autem iuda q̄ locutus ē sub dario rege persarū sermones mirificos in sc̄do āno regni ipsius mēse nisā primo. **S**ūt autē hi q̄ ascēderunt ex iudea de captiuitate trāsmigratōnis: quos trāsmigravit nabuchodonosor rex babilōie i babilonē et reuersus ē in hierl̄m. **E**t reliqt partē iudeꝝ vnusqui sc̄q̄ in ciuitatē suā q̄ venerūt euz zorobabel et iesu: neemias areozes. elimeo emmanio. mardocheo. beelsuro. mechp̄sacocoꝝ olioro emonia. vnus de p̄ncipibus eozum: et numerus a gentilibus eozūz: ex p̄p̄ositis eozum. filij phares: duomilia centuz septuagintaduo. filij ares: tria milia qui quaginta septem. filij femo. cētum quadragintaduo. **I**n filiis hiesu et ioabes: mille trecentiduo. filij demu: duomilia quadringenti septuaginta. filij choraba: ducenti quinq̄. filij banica: centum sexaginta octo. filij bebecch quadringentitres. filij archad: quadringenti vigintiseptem. filij chan: triginta septem. filij zoar: duo milia sexaginta septem. filij admu: quadringenti sexaginta vnus. filij adarectis centum octo. filij cjaso et zelas: centum septē filij azoroch: quadringenti trigintanouem. filij iedarbone: centum trigintaduo. filij ananie: centum triginta. filij asoni: nonaginta. filij māsar quadringenti vigintiduo. filij zabarus: nonaginta quinq̄. filij sepolemō: centū vigintitres. filij nepopas: quinquaginta quinq̄. filij bechanatus: centum quinquaginta octo. filij cebethamus: centum trigintaduo. filij crearpatos: qui enocadies et modie: quadringenti vigintitres. **Q**ui ex gramas et gabea: centum viginti vnus. **Q**ui ex besselon et ceage: sexaginta quinq̄. **Q**ui ex bastaro: centuz vigintiduo. **Q**ui ex bechenobes: quinquaginta quinq̄. filij lip̄tis: cētum quinquaginta quinq̄. filij labonni: trecenti quinq̄ septem: filij sichem: trecenti septuaginta. filij suadon et elionius: trecenti septuaginta octo. filij ericus: duomilia centum quadraginta quinq̄. filij anas: trecenti septuaginta. **S**acerdotes. filij edd⁹ filij euther. filij belasib: trecenti septuaginta duo. filij emeris: ducenti quinquagintaduo. filij fasurij: trecenti quinquaginta septem. filij careꝝ: ducenti vigintiseptem. **L**euite: filij hiesu i cadubel: et banif: et serebias et edias: septuaginta quatuor. **O**mnis numerus a duodecimo āno: trigintamilia quingenti sexagintaduo. filij et filie et vxores. omis computatio quingentimilia ducenti quadragintaduo. filij sacerdotū

qui psallebant in tempore
 ginocto. **O**starij ver
 ser: filij amō: filij accu
 nes centū trigintanou
 res in tēplo. **F**ilij sel: filij
 filij careꝝ: filia su: filij be
 macha: filij accub: filij
 gab: filij obar: filij an: filij
 du: filij an: filij radu: filij
 ba: filij calcha: filij gase
 filij atre: filij baltem: filij
 filij nasim: filij accufu: filij
 filij fauon: filij salalon: filij
 filij careꝝ: filij barcus: filij
 filij nasim: filij agisti: filij
 eius: filij asopbo: filij p
 dedon: filij gad dabel: filij
 filij sachareb: filij saba
 li malsib: filij ame: filij
 li saba: filij cura: filij ra
 filij malmon. **O**mnis sa
 ri salomonis: quadringenti
 Di sunt filij qui ascēder
 sa: p̄ncipes eozum: cam
 poterant edicere ciuitates
 que admodū sint ex israel
 bal: filij nechodai: et sa
 gebatū sacerdotio et nō
 filij achilos. filij addu
 filij abus p̄bargelcu: et
Et horum quęstia ē ge
 ra et non est inuenta: et
 tio fungi. **E**t dixit illi ne
 partiapentur sancta: do
 docus in ostensione et v
 tez israel erat: exceptis ser
 dragintaduomilia trecenti
 u horum et ancille: septem
 ginta septem: cantores et
 seragina quinq̄. **A**mel
 ra quinq̄. **E**qui: septem mi
 li: ducenta milia quadrag
 ingalia: quinq̄ milia viginti
 positus ip̄is per pagos: d
 plum dei quod erat in hier
 et suscitare templū in loco
 tem: et dari in templūz the
 aurimnas duodeci milia
 tales centum. **E**t habitau
 leuitē: et qui erant de pl
 in regione: et sacri cantore
 nis israel in regionibus si
 septimo mense. cūq̄ esset
 in suis rebus: conuener
 um quod erat añ ianuā o
 hiesu filij iosedech: et fra
 tes: zorobabel filius sa
 tres: pauerūt altare: vt ol
 locaustomata scdm q̄ in l
 dei scripta sunt. **E**t couen
 tionibus terre: et ererēt
 ho omes gentes terre: et o
 holocaustomata dño mar

qui psallebant in templo. filij asaph: centū vi-
 ginti octo. Ostiarij vero. filij asmenni: filij a-
 zer: filij amō: filij accuba: topa: filij tobi: om-
 nes centū trigintanovē. Sacerdotes seruiē-
 tes in tēplo. filij sel: filij gaspha: filij tobloch
 filij carig: filij su: filij bellu: filij labana: filij ar-
 macha: filij accub: filij vtha: filij cetha: filij ag-
 gab: filij obai: filij anani: filij canna: filij ged-
 du: filij an: filij radin: filij desanō: filij necho-
 ba: filij caseba: filij gaze: filij ozui: filij smone-
 filij atre: filij hastem: filij asiana: filij manei:
 filij nasisim: filij accusu: filij agista: filij azui:
 filij fauon: filij falalon: filij meedda: filij fusa
 filij careg: filij barcus: filij sareg: filij coesi: fi-
 lij nasisib: filij agisti: filii pedon: salomon filii
 eius: filij asphor: filij phacida: filij celi: filij
 dedon: filii gad dabel: filii sephegi: filii aggia
 filii sachareth: filii sabathen: filii caroneth: fi-
 lli malsib: filii ame: filii safus: filii addus: fi-
 lli suba: filii eura: filii rahotis: filij phasphat:
 filii malmon. Omnes sacro seruiētes et pue-
 ri salomonis: quā adzringenti octogintaduo:
 Di sunt filii qui ascenderūt a chermel z ther-
 sa: principes eorum: carmella z careth: et nō
 poterant edicere ciuitates suas et progenies
 quē admodū sint ex israel: filii dalar: filii thū-
 bal: filii nechodaici ex sacerdotibus qui fun-
 gebātur sacerdotio et nō sunt iuētī. filii obia:
 filii achifos: filii addin: qui accepit vxorē ex
 filiabus phargeleu: et vocati sunt noie eius.
 Et horum quē sita ē generis scripta ipedatu-
 ra z non est inuenta: z prohibiti sunt sacerdo-
 tio fungi. Et dixit illi neemias: z astharas ne
 participentur sancta: donec exurgat pontifex
 doctus in ostensionē z veritatem. Omnis au-
 tez israel erat: exceptis seruis et ancillis: qua-
 dragintaduomilia trecenti quadraginta. Ser-
 ui horum et ancille: septem milia trecenti tri-
 ginta septem: cantores z cantarices ducenti
 seraginta quinque. Cameli: quadzringenti trigi-
 ta quinque. Equi: septem milia triginta sex. Mu-
 li: ducenta milia quadzringenta quinque. Sub-
 iugalia: quinque milia viginti quinque. Et de pre-
 positis ipsis per pagos: duz venirent in tem-
 plum dei quod erat in hierusalem: innouare
 z suscitare templū in loco suo scdm suā virtu-
 tem: et dari in templuz thesaurū operū sacz
 auri mnas duodeci milia. et stolas sacerdo-
 tales centum. Et habitauerūt sacerdotes z
 leuitē: z qui exierant de plebe in hierusalē et
 in regione: z sacri cantores et ostiarii: z om-
 nis israel in regionibus suis. Instante autē
 septimo mense. cūqz essent filii israel vnusqz
 qz in suis rebus: cōuenerūt vnanimē i atri-
 um quod erat an̄ ianua orientālē. Et stantē
 hiesus filius iosedech: z fratres eius sacerdo-
 tes: z zorobabel filius salathiel z huius fra-
 tres: pauerūt altare: vt offerret sup illud ho-
 locaustomata scdm qd in libro moyli homis
 dei scripta sunt. Et cōuenerūt ibi ex aliis na-
 tionibus terrē: et erexerūt sacrarium in loco
 suo omēs gentes terrē: z offerebāt hostias z
 holocaustomata dño matutina. Et egerunt

scenophegiā: z diē solennē sicut pceptū
 est in lege. z sacrificia quotidie sicut oportē-
 bat: z post hęc oblatōnes institutas: z hosti-
 as sabbatorū: z neomeniarū: z dierū solenni-
 um oim sanctificationum. Et quotquot voue-
 bant dño a neomenia septimi mensis: cepe-
 runt hostias offerre deo: z templū nondum
 erat edificatuz. Et dederūt pecuniā lapidari-
 is z fabris: z potum z pabula cū gaudio. Et
 dederunt carra sydoniis et tiris: vt transue-
 berēt illi de libano trabes cedinas z faceret
 rates in ioppe portum: scdm decretū qd scri-
 ptum erat eis a cyro rege persarum. Et in se-
 cundo anno venientes in templum dei i hie-
 rusalem. mense secundo inchoauit zoroba-
 bel filius salathiel: z hiesus filius iosedech.
 et fratres ipsorū z sacerdotes z leuitē. et oēs
 qui venerant de captiuitate in hierusalem: et
 fundauerunt templū dei: nouilunio secundi
 mensis secundi anni: cum venissent in iudeā
 z hierusalem. Et stauerunt leuitas a vigin-
 ti ānis super opa domini. Et stetit hiesus et
 filius eius z fratres: omnes leuitē: conspirā-
 tes et erexerunt legis. faciētes opera i do-
 mo domini. Et steterunt sacerdotes habē-
 tes stolas cum tubis. z leuitē filii asaph ha-
 bētes cymbala. collaudantes dñm: z bene-
 dicentes hm̄ dauid regez israel. Et cantabāt
 canticum domino: quoniaz dulcedo eius et
 honor in secula super omnē israel. Et omnis
 populus tuba cecinerunt: z proclamauerūt
 voce magna: collaudantes dñm in suscitatio-
 ne domus domini. Et venerunt ex sacerdoti-
 bus z leuitis z p̄sidentibus hm̄ pagos senio-
 ribus qui viderāt p̄stinam domū: z ad hu-
 ius edificatōnem euz clamore z planctu mag-
 no: z multi cum tubis et gaudio magno: in-
 tantum vt populus nō audiret tubas prop̄
 planctum populi. turba em̄ erat tubis canēs
 magnifice: ita vt longe audiret. Et audierūt
 inimici tribus iude z beniamin: z venerunt
 scire quē esset vox tubarū. Et cognouerunt:
 qm̄ qui erāt ex captiuitate edificat templum
 dño deo israel. Et accedētes ad zorobabel et
 hiesum et prepositos pagorum. dixerūt eis:
 Edificabimus vna vobiscū. Similit̄ em̄ au-
 diuimus dñm nrm. et ipi pariter incedimus
 a diebus asbafareth regis assiriorum. q̄ trās-
 migrauit nos huc. Et dixit illis zorobabel. z
 hiesus z principes pagorū israel. Non ē no-
 bis z vobis edificare domum dei nri. Nos
 enim soli edificabimus dño deo israel: hm̄ ea
 que pcepit nobis cyrus rex persarum. Bē-
 tes autē terre incubates his qui sunt in iu-
 dea. et leuātes opus edificatōnis: z insidias
 et populos adducētes. prohibebant eos
 edificare: z aggressuras exercentes impēdie-
 runt ne cōsummaret̄ edificium omni tempo-
 re vitę cyri regis: et protraxerūt structurā p̄
 biennium vsqz ad darij regnum. Cc. = VI.

Et secundo autem anno
 regni darii prophetauit aggeus z zacharias

filius addin prophete apud iudeam et hierusalem in nomine dei israel super eos. Tunc stans zorobabel filius salathiel et hiesus filius iosedech inchoauerunt edificare domum domini que est in hierusalem: cum adessent eis prophete domini et adiuuarent eos. In ipso tempore venit ad illos sysennes subregulus syrie et phenicis et satrabuzanes et sodales eius et dixerunt eis: Quo precipiente vobis domus hanc edificare et tectum istud et alia omnia perficitis? Et qui sunt structores qui hec edificant? Et habuerunt gratiam visitatione facta super eos qui erat ex captiuitate a domino seniores iudeorum et non sunt impediti edificare donec significaretur dario de omnibus istis et responsum acciperetur. Exemplum epistole quam miserunt dario. Sysennes subregulus syrie et phenicis et satrabuzanes et sodales eius: syria et phenice presides regi dario salutem. Omnia nota sunt domino regi quod cum aduuenissemus in regionem iudeorum et introissemus in hierusalem inuenimus edificantes domum dei magnam et templum ex lapidibus politis et magnis et preciosis materijs in parietibus et opera illa instanter fieri et suffragare et prospere in manibus eorum et in omni gloria quam diligentissime perfici. Tunc interrogauimus seniores dicentes. Quo permittente vobis edificatis domum istam et opera hec fundatis? Ideo autem interrogauimus ut notum faceremus tibi homines et propositos et nomina scripturam proposito rum postulauimus illos. At illi responderunt nobis dicentes. Nos sumus serui domini qui fecit celum et terram et edificabat hec domus ante annos istos multos a rege israel magno et fortissimo et consummata est. Et quam presens nostri exacerbatos erant et peccauerunt in deum israel: tradidit eos in manus nabuchodonosor regis babilonie regis chaldeorum et domum istam demolientes incenderunt et populum captiuum duxerunt in babilonem. In primo anno regnate cyro rege babilonie scripsit cyrus rex domum hanc edificare et illa sacra vasa aurea et argentea que abstulerat nabuchodonosor de domo que est in hierusalem et consecrauerat ea in suo templo rursus protulit ea cyrus rex templo quod erat in babilonia et tradita sunt zorobabel et salmanasar subregulo. Et preceptum est eis ut offerret hec vasa et reponeret in templo quod erat in hierusalem et ipsum templum dei edificare in loco suo. Tunc salmanasar subiecit fundamenta domus domini que est in hierusalem et exinde usque nunc edificatur et non accepit consummationem. Nunc ergo si iudicatur a te o rex perquiratur in regalibus bibliothecis cyri regis que sunt in babilonia: et si inuentum fuerit consilio cyri regis ceptam esse structuram domus domini que est in hierusalem et iudicatur a domino rege nostro: scribat de his nobis. Tunc darius rex precepit inquiri in bibliothecis et inuentus est in egbatbanis oppido quod est in media regione locus vnus in quo scripta erant ista. Anno primo regnate cyro rex cyri precepit domum

domini que est in hierusalem edificare. vbi incendebatur igni assiduo cuius altitudo sit cubitorum decem: et latitudo cubitorum sexaginta: que dicitur lapidibus politis tribus et meniano ligneo eiusdem regionis: et meniano vno nouo: et impendia dari de domo cyri regis: et sacra vasa domus domini tam aurea quam argentea que extulit nabuchodonosor in domum domini que est in hierusalem vbi erant posita ut ponatur illic. Et precepit curam agere sysennem subregulum syrie et phenicis et satrabuzanem et sodales eius et qui ordinati erant in syria et phenice presides ut abstinere se ab eodem loco. Et ego quoque precepi in totum edificare: et prospexi ut adiuuet eos qui sunt ex captiuitate iudeorum donec consumeretur templum edificatum: et a veritate tributorum celestie syrie et phenicis: diligenter quantitatem dari his hominibus ad sacrificium domini zorobabel prefecto ad thaurus et arietes et agnos: similiter autem et frumentum et sal et vinum et oleum instanter per singulos annos: prout sacerdotes qui sunt in hierusalem dicauerunt consumi quotidie sine ulla dilatione: ut offerantur libationes summo deo pro rege et pueris eius: et orent pro ipsorum vita. Et denuncietur: ut quicumque transgressi fuerint aliquid ex his que scripta sunt aut spreuerit: accipiat lignum de suis proprijs et suspendatur: et bona ipsorum regi ascribantur. Propterea et dominus cuius nomen iuocatum est ibi: exterminet omnes reges et gentes qui manum suam extenderint prohibere: aut male tractare domum domini illam que est in hierusalem. Ego darius rex decreui que diligentissime me sunt hec fieri. C. = VII.

Unc sysennes subregulus celestie syrie et phenicis et satrabuzanes et sodales obsecuti his que a dario rege erant decreta. assistebant sacrosanctis opibus diligentissime coopantes cum senioribus iudeorum principibus syrie et prospata sunt sacrosancta opera: prophetantibus ageo et zacharia prophetis. Et consummauerunt omnia precepta domini dei israel et ex concilio cyri et darii et artaxerxis regis persarum. Et consummata est domus nostra usque ad terciam et vicesimam diem mensis adar sexto anno darii regis. Et fecerunt filij israel et sacerdotes et leuitae et ceteri qui erant ex captiuitate qui appositi sunt: secundum ea que scripta sunt in libro moysi. Et obtulerunt in dedicationem templi domini thaurus centum arietes ducentos agnos quadringentos et bedos pro peccatis vniuersi israel duodecim secundum numerum tribuum israel. Et steterunt sacerdotes et leuitae amicti stolis per tribus super opera domini dei israel secundum librum moysi: et ostiarum per singulas ianuas. Et egerunt filij israel cum his qui erant ex captiuitate: illud phase quarta decima luna mensis primi: quando sanctificati sunt sacerdotes et leuitae. Omnes filij captiuitatis non sunt simul sanctificati: quia leuitae omnes simul sanctificati sunt. Et imolauerunt phase vniuersi

filij captiuitatis et fratres
bus et fratribus suis. Et
rabol qui erant ex captiuitate
serant ab omnibus exacerbatos
quodentes dominum et celebrantes
symoniam septem diebus
cum domini quam pueri
rum in eos: cofozare in
domini dei israel.

Epost
te artaxerxe
cessit eldres
helebie filij
filij achitob filij ameri
et filij abulue filij phine
filij aaron primi sacerdotis
die de babilonia cum esset
in lege moysi que data est
re et facere. Et dedit ei re
gramam in omni dignitate
specie eius. Et ascendit
filij israel et sacerdotibus
cantoribus templi et ostia
in hierusalem Anno septimi
perfe in quinto mensis hic
regni: exuentes de babilonia
mensis venerunt hiero
tū illius secundum prosperitatem
sorum data eis. In his enim
scipina obtinebat ne p
eorum que essent ex lege
et docendo vniuersum is
et iudicium. Accedentes ad
pta artaxerxis regis mac
obuenerat ab artaxerxe r
dorem et lectorem legis
saberu est. Rex artaxerxe
et lectori legis domini salu
iudicans in beneficijs p
rant et gente iudeorum sua
donibus et leuitis qui su
mutari tecum in hierusalem.
ire tecum pueniant et pro
cum tibi et septem amicis m
vissent ea que agunt secundum
obseruantes sicut babes in
munera domo israel que vo
rialem et omne aurum et arge
fuerit in regione babilonie
cum illo quod est donatum pro
muni eorum quod est in hierusalem
aurum et argenti ad thaurus
et bedos et que his sunt d
rane hostias domo super
quod est in hierusalem. Et oia
cum paribus tuis facere at
sacrosancta vasa que data
domus domini tui que est
vna que cum tibi sabuener
vniuersi dabis de regali ga
lumis cum fratribus tuis sa

filij captiuitatis. z fratribus suis sacerdotibus et sibimetipsis. Et mādūcauerūt filij israhel qui erant ex captiuitate oēs qui remanserant ab oibus execratōnibus gentiū terrę querentes dñm. z celebrauerūt diem festuz azymozū septem diebus epulātes in conspectu domini. qm̄ p̄uertit cōciliū regis assiriorum in eos: cōfortare manus eozū ad opera domini dei israhel.

Post hūc regnā

te artaxerxe persarum rege. accessit esdras filius azarię. filij belchię. filij solome. filij sadoch filij achitob. filij ameri. filij azabel. filij bocci. filij abisue. filij phinees. filij elezari. filij aaron primi sacerdotis. hic esdras ascēdit de babilonia cū esset scriba. z ingeniosus in lege moysi que data est a dño israhel docere et facere. Et dedit ei rex gloriā q̄ inuenissz gratiam in omni dignitate z desiderio in cōspectu eius. Et ascenderunt simul cū ipso ex filiis israhel et sacerdotibus et leuitis z sacrificantibus templi. z ostiariis et seruis tēpli in hierusalem Anno septimo regnante artaxerxe in quinto mense: hic annus septimus ē regni: exeuntes de babilonia nonilunio q̄nti mensis venerunt hierosolimā iuxta p̄ceptū illius: fm̄ prosperitatem itineris a dño ipsozū datā eis. In his em̄ esdras magnā disciplinā obtinebat ne p̄termittet quicqz eozum que essent ex lege domini et p̄ceptis z docendo vniuersum israhel omnē iusticiam z iudiciū. Accedentes aut̄ qui scribebāt scripta artaxerxis regis. tradiderūt scriptuz qd̄ obuenerat ab artaxerxe rege ad esdrā sacerdotem et lectozem legis dñi: cuius exemplū subiectū est. Rex artaxerxes esdrę sacerdoti z lectozī legis domini salutē. Dumaior ego iudicans in beneficijs p̄cepi eis qui desiderant ex gente iudeozū suā sponte. et ex sacerdotibus et leuitis qui sunt in regno meo: comitari tecū in hierlem. Si qui ergo cupiunt ire tecum p̄ueniant et p̄fiscant sicut p̄acuit mihi z septē amicis meis cōsiliariis: vt visitent ea que agunt fm̄ iudeā z hierusalem. obseruantes sicut habes in lege dñi. et ferat munera domio israhel. q̄ voui ego et aīci hierusalem. z omne aurū z argentū qd̄ inuentuz fuerit in regione babilonię. dño in hierusalē cū illo qd̄ ē donatum pro ipa gēte i tēplo domini eozū qd̄ ē i hierusalē: vt colligatur hoc aurū z argentū ad thaurus et arietes z agnos et hedos. z que his sunt cōgruentia: vt offerant hostias domio super altare dñi ipozuz qd̄ ē in hierusalem. Et oia quecūqz uolueris cū patribus tuis facere auro et argento. perfice pro uolūtate tua. fm̄ p̄ceptū dñi dei tui. z sacrosancta uasa q̄ data sunt tibi ad opera domus domini tui que est in hierusalē: z cetera quecūqz tibi subuenerint ad opera tēpli dei tui. dabis de regali gazophilatio cuz uolueris cū fratribus tuis facere auro z argen-

to perfice fm̄ uolūtate dñi. Et ego quidē rex artaxerxes p̄cepi custodibus thesaurorū syrię z phenicis: vt quicūqz sēpserit esdras sacerdos z lectoz legis domini. diligenter detur ei vsqz ad argenti talenta cētū. similiter z auri. z vsqz ad frumenti modios cētū. z vini amphoras centū. z alia quecūqz abundant sine taratōne. Omnia fm̄ legem dei fiant deo altissimo: ne forte exurgat ira in regno regis: z filij et filiozū eius. Uobis aut̄ sz vt omnibus sacerdotibus z leuitis z sacris cātoribus et seruis templi z scribis templi huius nulluz tributū neqz vlla alia indictio irrogetur. nec habeat quisqz potestātē obijcere eis quicqz. Tu aut̄ esdrā fm̄ sapiam dei. stitue iudices z arbitros i tota syria z phenice. z omnes qui legē dei tui n̄ nouerūt doce: vt quotquot trasgressi fuerint legē. diligenter plectātur. siue morte siue cruciatu: siue etiam pecunie multatōne vel abductōe. Et dixit esdras scriba. Benedic̄ domi patrū nostrozū qui dedit hanc uolūtate i cor regis clarificare domū suam q̄ est in hierusalem: z me honozificauit in cōspectu regis z cōsiliariozū z amicozū ei et purpuratozū eius: z ego p̄stās aio factus sum fm̄ opitulatōnem domini dei mei. Et cōgregaui ex israhel viros: vt simul ascenderent mecū. Et hi sunt p̄positi fm̄ suas patrias et p̄ncipatus portōnales eozū q̄ mecū ascenderunt d̄ babilonia in regno artaxerxis. Ex filiis phares: gersomus. Ex filiis siemarith: amenus. filiozū dauid: accus filius sceclie. Ex filiis phares: zacharias. z cuz eo reuersi sunt viri centū quinquaginta. Ex filiis ductozis moabilionis zaraei: z cuz ipo viri ducenti quinquaginta. Ex filiis zacues: iecho nias: zechoeli: z cū ipso viri ducenti quinquaginta. Ex filiis sala: maafias gotholie: z cum ipo viri septuaginta. Ex filiis saphatie: zarias micheli: z cum ipso viri octoginta. Ex filiis iob: abdias tebeli. z cū ipso viri ducenti duo decim. Ex filiis banie salimoth fili⁹ iosaphie: z cū ipso viri centū sexaginta. Ex filiis beer: zacharias bebei. z cū ipso viri ducenti octo. Ex filiis ezead: iohannes azechan. z cū ipso viri centū decem. Ex filiis adonichā ipis postremis. z hec sunt noia eozū. eliaphalā fili⁹ gebel z semeias: z cū ipso viri septuaginta. Et congregaui eos ad fluuiū qui dicit thia. Et metati illic suim⁹ triduo. z recognoui eos. Et ex filiis sacerdotū z leuitarū nō inueni illic. Et misi ad elezarū z eccelom z masman z maloban z enaatha z samea z iozibus. nathan. enuagā. zachariā z mosollamuz: ipsoz ductozes z peritos. Et dixi eis. vt ueniret ad luddeum qui erat apud locum gazophilati. Et mandauī eis vt dicerent luddeo z fratribus eius z illis qui erant in gazophilatio: vt mitterent nobis eos qui sacerdotio fungentur in domo domini dei nostri. Et adduxerunt nobis fm̄ manū validam domini dei nostri viros peritos. Ex filiis mooli: filij leui: filij israhel: sebebian: et filios et fratres qui

erant decem et octo. asbiam et amin. et filijs filiozum chananai. et filij eozuz. viri viginti. Et ex his qui in templo seruibant quos dedit dauid. et ipsi principes ad operatōnem leuitis templo seruiētū: ducētū viginti. Omnia noia significata sunt in scripturis. Et voui illic ieiunū iuuenibus in conspectu domini: vt quererem ab eo bonum iter nobis et q̄ nobiscū erant et filijs et pecoribus propter insidias. Erubui enim petere a rege pedites et equites in comitatu turele gratia p̄tra aduersarios nostros. Diximus enim regi: quoniam virtus domini erit cū eis. qui inquirūt eum in omni affectu. Et iterum deprecari sumus dñm deum nostrum fm̄ hęc. quem et propitiū habuimus et compotes facti sumus deo nostro. Et sepauit ex plebis p̄positis. et sacerdotibus templi viros duodecim. et sedebian et asannan. et cum eis ex fratribus eozū viros decem. Et appendi eis aurū et argentū et vasa sacerdotalia dom̄ dei nostri que donauerat rex et consiliarij eius et principes et ois israel. Et cum appendissem tradidi argenti talenta centum quinquaginta. et vasa argētea talentozum centum. et auri talenta centuz. et vasozum aureozum septies viginti. et vasa p̄rea de bono framento splendentia duodecim. auri speciem reddentia. Et dixi eis: et vos sancti estis dño. et vasa sunt sancta. et aurum et argentum votum est domino deo patrum nostrozum. Vigilate et custodite donec tradatis ex plebis p̄positis et sacerdotibus et leuitis et principibus ciuitatum israel in hierusalem in pastozio domus dei nostri. Et hi qui susceperunt sacerdotes et leuitē. aurum et argentum et vasa. intulerūt in hierusalē in templū dñi. Et promouimus a fluuio thia die duodecima mensis primi: vsq̄quo introiimus in hierusalem. Et cum factus fuisset terci⁹ dies: quarta autē die ponderatum aurum et argentum traditū est i domo dñi dei nostri marimoth filio iozi sacerdoti. et cum ipso erat eleazar filius phines. et erant cū ipsis iosadus filius hiesu et medias et banni filius leuitē: ad numerū et ad pondus vniuersa. Et scriptū est pondus ipsoz eadem hora. Qui autē venerunt ex captiuitate: obtulerunt sacrificium domio deo israel. thauros duodecim pro omni israel. arietes octoginta sex. agnos septuagintaduos. bircos pro peccato duodeci. et pro salute vacas duodecim: omnia in sacrificium domini. Et relegerūt p̄cepta regis regalibus dispensatoribus et subregulis celestis et phnicis. et honorificauerunt gentes et templū dñi. Et cōsummaris his accesserunt ad me p̄positi dicentes. Non segregauerūt genus israel et principes et sacerdotes et leuitē et alienigenas gentes et nationes terre immundicias suas: a chananais et etheis et pherezeis et iebuseis et moabitis et egyptiis et idumeis. Coniuncti em̄ sunt filiabus eozū et ipsi et filij eozū. et mixtum est semen sanctū alienigenis gentibus

terre. et participes erāt p̄positi et magistratus iniquitatis eius ab initio ipsius regni. Et mori vraditū ista. conscidi vestimenta et sacram tunicam. et lacerās capillos capitis et barbā. sedi dolēs et mestus. Et cōuenēnt quotquot tūc mouebantur in verbo domini dei israel ad me lugentem sup̄ iniquitatem istaz. Et sedebam tristis vsq̄ ad vespertinuz sacrificiū. Et surgens a ieiunio p̄cissa habes vestimenta. et sacram tunicam: in geniculās. et extēdes manus ad dñm dicebam: Domine confusus sum et reueritus sum ante faciem tuam. Peccata enim nostra multiplicata sunt super capita nostra: et iniquitates nostre exaltate sunt vsq̄ ad celum: quoniam a tēporibus patrū nōzū sumus in magno peccato vsq̄ ad diē hunc. Et propter peccata nostra et patrū nostrozū sumus traditi cū fratribus nostris. et cum sacerdotibus nostris. regibus terre in gladium et captiuitatem et dep̄datōnez cū cōfusione: vsq̄ in hodiernū diē. Et nūc quantum est q̄ contigit nobis misericordia abs te domine deus. et relinque nobis radicem et nomē in locū sanctificatiōis tue detegere luminare nostrum in domo domini dei nostri: dare nobis cibū in omni tempore seruitutis nostre. Et cū seruiremus nō fuimus derelicti a dño deo nostro: sed cōstituit nos in gratia ponens nobis reges p̄saz dare cibuz. et clarificare templū domini dei nostri. et edificare deserta syon: dare nobis stabilitatem i iudēa et hierusalē. Et nūc quid dicimus dñe habentes hęc: Transgressi em̄ sumus p̄cepta tua: que dedisti in manus puerozuz tuorum prophetarū. dicens: Quā terra in qua introistis possidere hereditatē eius. terra polluta est cōinquinatōibus alienigenarū terre: et immūdicie illozū repleuerūt eam totam imundicia sua. Et nūc filias vestras nō coniungētis filijs eozū. et filias eozū nō accipietis filijs vestris. et non inquiretis pacem habere cum illis omni tempore: vt inualescentes manducetis optima terre. et hereditatem distribuatis filijs vestris vsq̄ in euuz. Et q̄ contingunt nobis oia fiūt propter opera nostra maligna. et magna peccata nostra. Et dedisti nobis talē radicē. et rursuz reueri sum⁹ transgredi legitima tua: vti commiseremur immūdicie alienigenarū gentiū terre huius. Nōne irasceris nobis perdere nos. quoad vsq̄ non relinquatur radix et nomē nostrū? Dñe deus israel verat es. Derelicta ē em̄ radix vsq̄ in hodiernum diē. Ecce nūc sum⁹ in cōspectu tuo in iniquitatibus nostris. Nō est enim adhuc stare ante te i his. Et cū adorando p̄fiterē esdraz flēs humi prostratus añ tēplū: cōgregati sunt añ eū ex hierusalem turba magna valde. viri et mulieres et iuuenes et iuuenule. Fletus em̄ erat magnus i ipsa multitudine. Et cū clamasset iechonias ieheli ex filijs israel. dixit esdraz. Nos in dñm peccauimus q̄ collocauimus nobis i mari monium mulieres alienigenas ex gentibus

terre. Et nunc es super o
ego su insurandum a d
procos nostras q̄ et alie
his carū. Sicut tibi dicit
fm̄ legem dñi eru gens
car negotiū. et nos recū
Et eruges esdraz ad dñm
dōz et leuitas et om̄e
et inueniunt.

Et eruges
ab ane aru
forū ionabē
spatū illic non gustauit
bid: super iniquitatem m
ca est p̄dicatō in omni iud
omnibus qui erāt ex capti
lem cōgregati: vt quicūq̄
dō vel triduo diei fm̄ iud
finitum. tolleret facu
lenū iudicaretur a multitudine
Et congregati sunt omnes
ba iuda et beniamin in tribu
ralem. Die mensis ē noni
cemus. Et sedū omnis m
templi tremens propter b
Et eruges esdraz dixit il
fecit collocatō vobis i
res alienigenas: vt ad ler
rael. Et nūc dicit p̄filiōz
dō p̄m nōzū. et p̄fite vo
secūte a genibus terre
nigenis. Et clamauit om̄e
rerunt vocē magna: Sicut
Et q̄m multitud magna
dormum et nō possumus in
hoc opus non est nobis vni
dai. multū em̄ in his peccat
posui multitudinis. et om̄es
hoant. et quot quot habent
alienigenas. et assistant acco
niloco p̄sbuteri et iudices
tam dom. ni negocij huus
filijs esdraz. et oisas recham si
hoc. et dolozamus et leuis et sa
copperan sunt cum illis. Et ite
onia vniuersi qui erant ex cap
g sibi viros esdraz sacerdos
quos de patribus eozū fm̄ n
derant nou luno mensis dec
negocium istud. Et determi
res qui habebāt vrozoz alie
nomenias primi mensis. et i
condonibus permitti qui ba
nas vrozoz. Et filij iebesū fil
ribus eius. maseas et eliez
iudens. et iniecerunt manu
vrozoz suas. et ad litandum
tam pro ignorantia sua. Et e
niles et ciles et ieelech. az
fiter. idomas. bismaenis
ford. ius et talias. Et ex ler
niamis et colnis et calitaa

terre. Et nunc es super omnē israel. In his ergo sit iusiurandum a dño expellere omnes vxores nostras q̄ ex alienigenis sunt. cum filiis earū. Sicut tibi decreuit est a maioribus fm̄ legem dñi exurgens explica. ad te em̄ spectat negociū. et nos tecū sumus. Viriliter fac. Et exurgēs esdras adiurauit principes sacerdotū. et leuitas et om̄es israel facere fm̄ hęc: et iurauerunt.

E Exurgens esdras

ab ante arriū templi. abui i pastozozium ionathē filij nāfabi. et hōspiratus illic non gustauit panē. nec aquam bibit: super iniquitatem multitudinis. Et facta est p̄dicatō in omni iudā et in hierusalem omnibus qui erāt ex captiuitate in hierusalem congregati: vt quicūq; nō occurrerit bi duo vel triduo diei fm̄ iudiciū assidentium seniorum. tollerentur facultates suę. et ip̄e alienus iudicaretur a multitudine captiuū. Et congregati sunt omnes qui erant ex tribu iuda et beniamin in tribus diebus i hierusalem. Dic mensis ē nonus dies mēsis vicesimus. Et sedit omnis multitudo in arca templi trementes propter hiemē presentem. Et exurgens esdras dixit illis. Vos inique fecistis collocādo vobis i matrimoniu vxores alienigenas: vt adderetis ad peccata israel. Et nūc date p̄fessōz et magnificētā dño dō p̄m̄ nōzū. et p̄fite voluntatē ip̄. et discedite a genibus terrę et ab vxoribus alienigenis. Et clamauit omnis multitudo. et dixerunt voce magna: Sicut dixisti faciemus. Et qm̄ multitudo magna est. et tempus hybernū et nō possumus insubidiari stare. et hoc opus non est nobis vnius diei. neq; bi diu. multū em̄ in his peccauimus: stent p̄positi multitudinis. et om̄es qui nobiscū habitant. et quotquot habent vxores apud se alienigenas. et assistant accēpio tēpoze ex omni loco presbiteri et iudices: vsq; quo soluat iram domini negociū huius. Ionathas autē filius ezeli. et osias recham susceperunt scdm̄ hęc. et bosozamus et leuis et sabbatheus. siml cooperati sunt cum illis. Et steterūt fm̄ hęc om̄ia vniuersi qui erant ex captiuitate. Et elegit sibi viros esdras sacerdos principes magnos de patribus eozū fm̄ nomina. et conseruerunt nouilunio mensis decimi examinare negociū istud. Et determinatum est de viris qui habebāt vxores alienigenas vsq; ad neomenias primi mēsis. et inuenti sunt ex sacerdotibus permixti qui habebant alienigenas vxores. Et filij ihesu filij iosedecb et fratres eius. maseas et eliezzerus et lozbus et ioadeus. et iniecerunt manus vt expellerent vxores suas. et ad litandum i exorātōne arietem pro ignorantia sua. Et ex filiis semmeri: maseas et esset et icelech. azarias. Et ex filiis fofere: isomastias. hismaenis et nathanae. iusfio redus et talias. Et ex leuitis: iozabduz et semeis et colnis et calitas et factas et col

uas et elionas. Et ex sacris cantozibus: eliasib zaccarus. Et ex ostiarijs: fallumus et tolbanes. Et ex israel. et filijs fozozosi et remias et geddias et melchias et michelus et eleazarus et gēmebias et bānas. Et ex filiis iolamā chamas et zacharias. et iezrelus et ioddus et emoth et helias. Et ex filiis zachaim: eliadas et lasumus. zochias et larimoth et zabdis et tebedias. Et filijs zebed: iohannes et amani as et zabdias et emens. Et ex filiis bāni: olamus et malluchus et ieddeus et iasub et asabus et hierimoth. Et ex filiis addun: naathus et moosias et caleus et raanas maseas mathathias et beseel et bōn et manass. Et ex filiis nuas: noneas et aseas et melchias et sameas et symō beniamin et malchus et marras. Et ex filiis asom: carianeus mathathias et bānus et eliphalach et manasse et semet. Et ex filiis banni: hieremias et moadias et abram et iobel et baneas et pelias et ionas et mari moth et eliasib et mathaneus et eliasis et ozifas et dielus et semedius et sambus. iosephus. Et ex filiis nobei: idelus et mathathias et sabadus et zecheda sedmi et iessei bancaas. Omnes isti cōiunxerunt sibi vxores alienigenas et diuiserunt eas cum filiis. Et inhabitauerūt sacerdotes et leuitę: et qui erant ex israel i hierusalem. et in tota vna regione: nouilunio mēsis septimi. Et erant filij israhel in commozatōibus suis. Et cōgregata est omnis multitudo simul in aream quę est ab oriēte portę sacre. Et dixerunt esdrę pontifici et lectori. vt afferz legē moysi quę tradita ē a domio deo israel. Et ait illi esdras pontifex legē omni multitudini eozū a viro vsq; ad mulierem et oibus sacerdotib: audire leges nouilunio mēsis septimi. Et legebat in arca quę est ante sacraz portam templi: a prima luce vsq; ad vesperam: coram viris et mulieribus. Et dederūt om̄es sensum ad legem. Et stetit esdras sacerdos et lector legis super ligneum tribunal quod fabricatū ē. Et steterūt ad eum mathathias et samus. ananias. azarias. vias. ezechias et balsamus ad dexteram et ad sinistram. faldeus. misael. malachias. abusthas sabus nabadias et zacharias. Et assumpsit esdras libzū eozū omni multitudine: p̄sederat em̄ in gloria i cōspectu omnium. Et cum absoluisset legē oēs erecti steterunt: et bñdixit esdras dominum deū altissimum: deus sabaoth oipotētē. Et respondit ois populus amen. Et eleuatis sursum manibus: p̄ciderūt in terram adorauerunt dñm iesus et baneus et sarebias et iaddimus et accubus et sabbatheus et calithes et azarias et iozadus et anaaias et phūias leuitę. qui docebāt legem domini. et in multitudine legebant legem domini. et p̄ferebāt singuli eos qui intelligebant lectōnem. Et dixit atharathes esdrę pontifici et lectori et leuitis qui docebāt multitudinē. dicens: Dies hic sanctus ē domino. Et om̄es stiebāt cum audissent legem. Et dixit esdras. digressi ergo manducate pin guissima quęq;

z bibite dulcissima queq; et mittite munera his qui non habent. Sanctus est em̄ hic dies dñi z nolite mēsti esse. Dominus em̄ clarificabit vos. Et leuitē denūciabāt in publico omnibus dicentes: Dies hic sanctus est. Nolite mēsti esse. Et abierunt oēs māducare et bibere z epulari. z dari munera his qui nō habebāt vt epulentur. Magnificē enim sunt exaltati verbis quibus edocti sūt. Et cōgregati sunt vniuersi in hierusalem celebrare leticiam: scđum testamentum domini dei israhel.

Liber Esdre terci⁹ expliciit. Incipit liber Esdre quartus. Capitulum primum.

Iber esdre prophete secūdus. filij sarei. filij azarei. filij elchie. filij sardanie. filij sadoch. filij achitob. filij achie. filij phinees filij heli. filij amerie. filij asiei. filij marimoth filij arna. filij ozie. filij bozith. filij abisei. filij phinees. filij eleazar. filij aaron ex tribu leui qui fuit captiuus in regione medozū i regno artarrersis regis persarū. Et factū ē verbum domini ad me. dicens: Uade z nūcia populo meo facinora ipsorum z filijs eozū iniquitates quas in me admiserūt: vt nūcient filiis filioz quia peccata parentū ipozū in illis creuerunt. Obliti em̄ mei sacrificauerūt dijs alienis. Nonne ego eduxi eos de terra egypti: de domo seruitutis? Ipi autē irritauerunt me. z consilia mea spreuerūt. Tu autē exerce comā capitis tui. z proiice oīa mala super illos: qm̄ nō obedierūt legi meę. Popul⁹ autē est indisciplinatus. Usq; quo eos sustinebo quibus tanta beneficia cōtulī? Reges multos propter eos subuertī: pharaonē cū pueris suis z omnē exercitū eius percussī. Omnes gentes a facie eozū perdidī. z in oriente prouinciarū duaz populos tyri z sydonis dissipauī. z oēs aduersarios eozū interfeci. Tu vero loquere ad eos. dicens: Dēc dicit dominus. Nempe ergo vos per mare transmeauī. z plateas vobis inicio munitas exhibui. Ducem vobis dedi moysen. z aarō sacerdotem: lucem vobis p columnā ignis prestī. z magna mirabilia feci i vobis. Vos autē mei obliti estis dicit dñs. Dēc dicit domin⁹ omnipotens. Roturnix vobis in signo fuit: castra vobis ad tutelā dedi. z illic murmurahtis. z non triūphastis i noie meo de perditōne inimicorum vestrozū. sed adhuc nūc vsq; murmurastis. Ubi sunt beneficia que prestī vobis? Nonne i deserto cum esuriretis proclamastis ad me dicentes: vt quid nos i desertum istud adduxisti iterficere nos? Melius nobis fuerat seruire egyptijs q̄ mori in deserto hoc. Ego dolui gemitus vestros. et dedi vobis manna in escam. Panem angelozum manducahtis. Nonne cū sitiretis: petra excidi. z fluxerūt aque i saturitate? Propter estus folijs arborū vos texi. Diuisi vobis

terras pingues: chananēos z pherezeos. et philistinos a facie vestra proieci. Quid faciam vobis adhuc dicit dominus? Dēc dicit dominus omnipotens. In deserto cū essetis in flumine ammorreō sitientes z blasphemātes nomē meū. non ignē vobis pro blasphemijs dedi: sed mittēs lignū in aquam. dulce feci flumen. Quid tibi faciā iacob? Noluisti obedire iuda. Trāsseram me ad alias gentes. z dabo eis nomē meū: vt custodiant legitima mea. Quoniā me dereliquistis: z ego vos derelinquam. Petentibus vobis a me misericordiam nō miserebor: quando inuocabitis me. ego non exaudiaz vos. Maculastis enim manus vestras sanguine: z pedes vestri impigri sunt ad cōmittenda homicidia. Nō q̄si me dereliquistis: sed vos ipsos. dicit domin⁹. Dēc dicit dominus oipotens. Nōne ego vos rogavi vt pater filios. z mater filias. z vt nutritrix paruulos suos: vt essetis mihi in populum. z ego vobis in deū: z vos mihi i filios. z ego vobis i patrē? Ita vos collegi. vt gallina pullos suos sub alas suas. Modo autē quid faciā vobis? Proiiciā vos a facie mea. Oblatōnem cū mihi attuleritis auertā faciē meam a vobis. Dies enim festos vestros et neomenia z circūcisiones repudiāui. Ego mihi pueros meos prophetas ad vos quos acceptos interfecistis: z laniastis corpa eozū: quorum sanguinē exquiraz dicit dominus. Dēc dicit dñs omnipotens. Dom⁹ vestra deserta est. Proiiciā vos sicut venus stipulam: z filij procreatōne nō faciēt: quoniā mādatū meum neglexerunt. z quod malū ē corā me fecerunt. Tradam domos vestras populo veniēti qui me nō audietes credūt. quib⁹ signa nō ostendi facient que p̄cepti. Prophetas nō viderunt z memorabuntur iniquitatū eozū. Restor populi veniētis gratiā. cuius paruuli exultant cū leticia me nō vidētēs ocul⁹ carnalibus. sed spiritu credētēs que dixi. Et nunc frater aspice que gloria: z vide populū veniēte ab oriēte: quibus dabo dūcatum abraam ysaac z iacob z osee z amos z micheę z iohel z abdie z ionē z naum z abachuc sophonij aggei zacharie z malachim: qui z angel⁹ domini vocatus est. **CC. = II.**

Hec dicit dominus. Ego eduxi populum istuz de seruitute: quibus mandata dedi per pueros meos prophetas quos audire noluerūt sed irrita fecerūt mea cōsilia. Mater que eos generauit dicit illis. Ite filij: quia ego vidua suz z derelicta. Educaui vos cū leticia. z amisi vos cum luctu z tristitia: Quoniā peccastis coram domino deo vestro. z quod malum ē coram eo fecistis. Modo autē quid faciaz vobis? Ego vidua sum z derelicta. Ite filij. et petite a domino misericordiam. Ego autem te pater testē inuoco super matrem filiozū q̄ noluerunt testamētū meū seruare: vt des eis confusione z matrē eozū in direptōnem: ne

cinio eozū fiat. Dispariter
debeat a terra: quoniā
meum meum. Et tibi
iniquos penes te. Sicut
fecerit iacob z gomoz
in picis glebis z aggeri
dabo eos qui me nō aud
omnipotens. Dēc dicit
Nūcia populo meo: q̄
quam hierusalem quod d
Et sumam mihi gloriam il
tabernacula eterna que p
Aquam vię erit illis in o
non laborabunt: neq; fari
accipietis. Rogate vobis
moderatur. Jam paratum
Et gloriare. Testare celam
enim malum et creauit bo
dicit dominus. Mater au
os: reduca illos cum letici
confirma pedes eozū: q̄
cū dominus. Et resuscitab
eis suis: z de monumentis
nam cognoni nomen meū
timere mater filiozū quoni
minul. Dixit tibi aduoc
os ysaiam et bieremiam:
lum sanctificauit z parau
decim. grauaras varia f
fontes fluentes lac z m
fos septem. habētes ros
bus gaudij implebo fili
stifica. pupillo iudica. eg
tuero. nū dum vestri. cōtra
ra. claudum irridere noli
cecum ad visionē claritati
nem z iuuenes intra muro
tus of vbi inueneris signas
z dabo tibi primam cessio
mea. Paula z quelese pop
veniret requies tua. Nūc
mos: confirma pedes eozū
nbi dedi: nemo ex eis inte
requiram de numero tuo. i
em venerit dies pressurę z
rabunt z tristes erunt: nū
la eris. zelabit gētes. z nil
runt dicit dominus. Dar
ne filij tui gebēnā videat.
Ite tuis: q̄ ego te eripia d
dominētes meozare. qm̄ eg
terio⁹ ite. z miam cum ill
misericos sum: dicit dom
Amplectere natos tuos v
stem illis misericordiam:
fontes mei. z gratia mea n
diaz p̄ceptum accepti a
oeb: vt trem ad israhel. Ad
reprobauerunt me. et rel
domini. Ideo q; vobis d
dñs et intelligitis. Expe
strum: requie eternitatis
proximo est ille qui in sin